

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

استاندارد آموزش شایستگی

هرس کاری انجیر

گروه شغلی

کشاورزی (امور باغی)

کد ملی آموزش شایستگی

۶	۱	۱	۳	۲	۰	۶	۱	۰	۷	۶	۰	۰	۲	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۸/۳/۵

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب استاندارد : دفتر پژوهش، طرح و برنامه ریزی درسی
 کد ملی شناسایی آموزش شایستگی: ۶۱۱۳۲۰۶۱۰۷۶۰۰۲۱

اعضاء کارگروه برنامه ریزی درسی: کشاورزی					
ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تخصصی	شغل و سمت	سابقه کار
۱	احسان قائم مقامی	کارشناسی ارشد	مهندسی کشاورزی	مربی	۷ سال
۲	امین منعم	کارشناسی	مهندسی کشاورزی	مربی	۹ سال
۳	مسلم جعفری	دکتری تخصصی	علوم باغبانی	کارشناس	۱۴ سال
۴	ارژنگ بهادری	کارشناسی ارشد	برنامه ریزی درسی	دبیر کارگروه برنامه ریزی درسی کشاورزی	۲۳ سال
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است.

آدرس: دفتر پژوهش، طرح و برنامه ریزی درسی
 تهران، خیابان آزادی، نبش خیابان خوش جنوبی، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور
 دورنگار ۶۶۵۸۳۶۵۸
 تلفن ۶۶۵۸۳۶۲۸
 آدرس الکترونیکی: rpc@irantvto.ir

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی‌ها و توانمندی‌های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه‌ای نیز گفته می‌شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی‌های موجود در استاندارد شغل.

نام یک شغل :

به مجموعه‌ای از وظایف و توانمندی‌های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می‌رود اطلاق می‌شود.

شرح شغل :

بیانیه‌ای شامل مهم‌ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی، مسئولیت‌ها، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل.

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی.

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی‌ها و توانایی‌هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می‌رود.

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می‌گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می‌آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی‌گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع‌آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر، که شامل سه بخش عملی، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود.

صلاحیت حرفه‌ای مربیان :

حداقل توانمندی‌های آموزشی و حرفه‌ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می‌رود.

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد.

دانش :

حداقل مجموعه‌ای از معلومات نظری و توانمندی‌های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می‌تواند شامل علوم پایه (ریاضی، فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی)، تکنولوژی و زبان فنی باشد.

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی. معمولاً به مهارت‌های عملی ارجاع می‌شود.

نگرش :

مجموعه‌ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت‌های غیر فنی و اخلاق حرفه‌ای می‌باشد.

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می‌شود.

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی :	
هرس کاری انجیر	
شرح استاندارد آموزش شایستگی :	
هرس کاری انجیر شایستگی است از گروه کشاورزی (امور باغی) که شامل کارهای شناسایی اندام های رویشی و زایشی درخت انجیر، شناسایی محل تشکیل میوه روی شاخه درخت انجیر، زمانبندی انجام هرس درخت انجیر، هرس درخت انجیر می باشد و با مشاغلی مانند فروشندگان ابزار و تجهیزات کشاورزی ، باغداران انجیر و تولید کنندگان نهال انجیر در ارتباط است.	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره اول متوسطه (پایان دوره راهنمایی) حداقل توانایی جسمی و ذهنی : داشتن سلامت کامل جسمی و ذهنی مهارت های پیش نیاز : ندارد	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۱۰۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۲۵ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۷۵ ساعت
- زمان کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی : ۲۵%	
- عملی : ۶۵%	
- اخلاق حرفه ای : ۱۰%	
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
لیسانس مهندسی کشاورزی با گرایش باغبانی با دو سال سابقه کار مرتبط	

* تعریف دقیق استاندارد(اصطلاحی):

هرس کاری انجیر شایستگی است که به هرس فرم دهی و هرس باردهی درختان انجیر می پردازد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد(اصطلاحات مشابه جهانی):

PRUNINGER

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد:

–باغبان

–تولیدکننده نهال مثمر و غیر مثمر

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار:

الف: جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع: مراجعه به وزارت کار

ب: جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع: .....

ج: جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع: .....

د: نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شایستگی

- کار

ساعت آموزش			عناوین	ردیف
جمع	عملی	نظری		
۲۱	۱۶	۵	شناسایی اندام های رویشی و زایشی درخت انجیر	۱
۱۹	۱۴	۵	شناسایی محل تشکیل میوه روی شاخه درخت انجیر	۲
۱۸	۱۳	۵	زمانبندی انجام هرس درخت انجیر	۳
۴۲	۳۲	۱۰	هرس درخت انجیر	۴
۱۰۰	۷۵	۲۵	جمع ساعات	

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۲۱	۱۶	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- اسلاید				دانش :
- رایانه				- انواع جوانه ها بر اساس شکل
- ذره بین				- انواع جوانه ها بر اساس محل قرارگیری
- درخت انجیر				- محل تشکیل جوانه های جدید
				- محل تشکیل میوه های بهاره و زمستانه
				مهارت :
				- جداسازی جوانه های بارده
				- جداسازی جوانه های رویشی
				- جداسازی جوانه های خفته
				- جداسازی پاجوش ها
				- جداسازی اندام های خشک و مازاد
				نگرش :
				- رعایت اخلاق حرفه ای
				- دقت در انجام هرس درخت انجیر
				ایمنی و بهداشت :
				- رعایت نکات ایمنی در حین عملیات هرس درخت انجیر
				- استفاده از دستکش و ابزار مناسب در هنگام کار
				- ضدعفونی ابزار و ادوات هرس
				توجهات زیست محیطی :
				- جمع آوری و دفع صحیح ضایعات اندام های مازاد درخت انجیر بعد از هرس
				- استفاده از مواد ضدعفونی کننده سازگار با محیط زیست

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۹	۱۴	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- اسلاید				دانش :
- رایانه				- انواع گرده بر اساس رنگ و شکل
- ذره بین				- تفاوت های ظاهری درخت انجیر خوراکی و بر انجیر
- دستکش				- تفاوت های ظاهری شاخه های سال جاری و یکساله
- درخت انجیر				مهارت :
- گرده ها				- جداسازی گرده های مختلف انجیر (ازمیر، سانپدرو، کومون)
				- جداسازی درخت انجیر خوراکی و بر انجیر
				- جداسازی شاخه سال جاری و یکساله
				نگرش :
				- رعایت اخلاق حرفه ای
				- دقت در انجام هرس درخت انجیر
				ایمنی و بهداشت :
				- رعایت نکات ایمنی در حین عملیات هرس درخت انجیر
				- استفاده از دستکش و ابزار مناسب در هنگام کار
				- ضدعفونی ابزار و ادوات هرس
				توجهات زیست محیطی :
				- جمع آوری و دفع صحیح ضایعات اندام های مازاد درخت انجیر بعد از هرس
				- استفاده از مواد ضدعفونی کننده سازگار با محیط زیست

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۸	۱۳	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- اسلاید				دانش :
- رایانه				- هرس زمستانه (هرس سیاه)
- دستکش				- هرس بهاره (هرس سبز)
-درخت انجیر				مهارت :
				- جداسازی شاخه های نیازمند به هرس زمستانه
				- جداسازی شاخه های نیازمند به هرس بهاره
				نگرش :
				- رعایت اخلاق حرفه ای
				- دقت در انجام هرس درخت انجیر
				ایمنی و بهداشت :
				- رعایت نکات ایمنی در حین عملیات هرس درخت انجیر
				- استفاده از دستکش و ابزار مناسب در هنگام کار
				- ضدعفونی ابزار و ادوات هرس
				توجهات زیست محیطی :
				- جمع آوری و دفع صحیح ضایعات اندام های مازاد درخت انجیر بعد از هرس
				- استفاده از مواد ضدعفونی کننده سازگار با محیط زیست

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۴۲	۳۲	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- اسلاید				دانش :
- رایانه				- نحوه صحیح هرس فرم دهی و شکل دهی
-لباس کار				- نحوه صحیح هرس باردهی
- دستکش				-انواع ابزار هرس درخت انجیر
- قیچی				مهارت :
-داسک				- هرس فرم دهی و شکل دهی
-اره				- هرس تنک تنه
- بیلچه				- حذف پاچوش ها
- آب ژاول				- هرس باردهی
- چسب پیوند				-کار با ابزار و تجهیزات
- قارچکش (مسی)				نگرش :
- درخت انجیر				- رعایت اخلاق حرفه ای
				- دقت در انجام هرس درخت انجیر
				ایمنی و بهداشت :
				- رعایت نکات ایمنی در حین عملیات هرس درخت انجیر
				- استفاده از دستکش و ابزار مناسب در هنگام کار
				- ضدعفونی ابزار و ادوات هرس
				توجهات زیست محیطی :
				- جمع آوری و دفع صحیح ضایعات اندام های مازاد درخت انجیر بعد از هرس
				- استفاده از مواد ضدعفونی کننده سازگار با محیط زیست

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	نردبان	چوبی دو طرفه	۳	
۲	لوازم کمک های اولیه	ست کامل هلال احمر	۱	
۳	رایانه	سیستم کامل	۱	
۴	ویدئو پروژکتور	قابل حمل	۱	
۵	اره	برقی بزرگ	۱	
۶	باغ انجیر	استاندارد	۱	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	چسب هرس	جامد	۱	
۲	چسب هرس	مایع	۱	
۳	آب ژاول	مایع	۱	
۴	قارچکش	مسی	۱	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	قیچی	باغبانی دسته بلند	۳	
۲	قیچی	باغبانی دسته کوتاه	۳	
۳	اره	تبر و خشک بر	۳	
۴	چاقو	مخصوص پیوند	۳	
۵	قیچی	پنوماتیک	۱	
۶	دستکش	پلاستیکی	۳	
۷	لباس کار	مخصوص باغبانی	۳	
۸	داسک	باغبانی	۳	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.